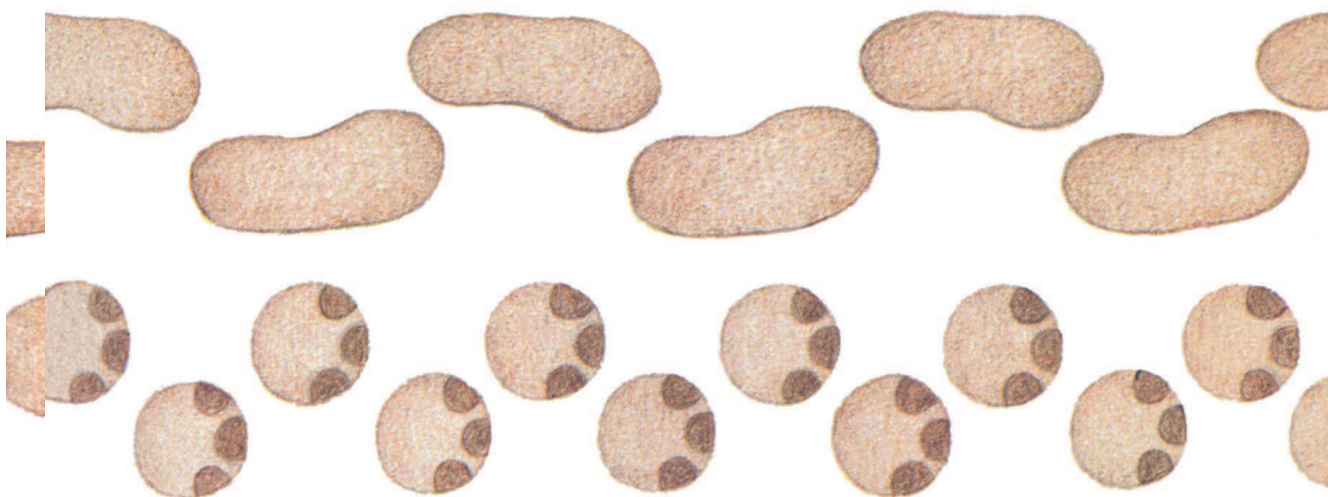

IKO MARAN

LONDISTE, ÕIGE NIMEGA VANT

Illustreerinud Heldur Laretei

 TÄNAPÄEV

Originaali tiitel:

Iko Maran

Londiste, õige nimega Vant

Esmatrükk eesti keeles: Eesti Raamat, 1979

Kujundanud Virge Ilves

Korrektuur Sash Uusjärv

© Iko Maran ja Tänapäev, 2017

Illustratsioonid © Heldur Laretei

Kirjastusel ei ole õnnestunud tabada illustratsioonide autoriõiguse pärijat.
Oleme valmis tasuma vastavalt väljakujunenud tavale.

ISBN 978-9949-85-117-1

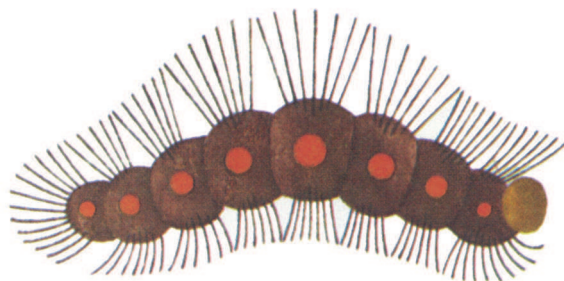
www.tnp.ee

Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

1. OSA

SÜNNIPÄEVAKINGITUS

SIIM JA LONDISTE SAAVAD TUTTAVAKS

1.

Nii kui Siim ärkas, sai ta kohe aru, et tal on täna sünnipäev: laual seisis tort ja lilled, voodi ees seisis isa ja ema, emal hea nägu ees, isal suur kirju karp käes. Siim, taibukas poiss, mõistis sedagi, et karbis on kingitus, mis muud. Aga missugune kingitus, seda ta ei osanud küll ära arvata.

„Mis karbi sees on? Mis on karbi sees?“ küsis ta kähku ja tahtis kingitust oma kätte saada.

Aga isa ei andnud, uuris karpi igast küljest ja ütles:

„See huvitab mindki, mis siin sees on.“

„Kas sina siis ei tea?“

„Kust ma võin seda teada, karp on ju kinni.“

„Kas ta oli kohe kinni?“

„Just! Ma läksin poodi ja ütlesin: „Minu kallil pojalt on homme sünnipäev. Tal on igal aastal sünnipäev. Palun andke mulle kingitus, mis talle rõõmu teeks.“ Müüja ütles: „Kinkige see suur kirju karp. Kõigile poistele, kel on igal aastal sünnipäev, sobib kinkida niisugune suur kirju

karp.“ Ma ütlesin: „Mind huvitab kangesti, mis selle karbi sees on.“ Müüja vastas: „Ma ei või seda teile ütelda, sest äkki lobisete kodus kogemata välja ja Siimul pole siis üldse põnev karpi avada. Ühe lapsega juhtus kord niisugune lugu ja ta oli järgmise sünnipäevani õnnetu.““

Siim ütles:

„Aga mina tean ikka, mis karbis on. Ehitusklotsid on.“

„Kust sa seda tead?“

„Sa kingid mulle alati klotse, muud sa ei kingigi.“

„Kas tõesti? Vaatame järele, äkki ongi klotsid.“

Hakati kolmekesi karpi avama. See polnud lihtne, sest karbi ümber oli palju nõõri ja nõör läks hirmsasti sassi. Viimaks sai ema kõik sõlmed lahti ja tõstis kaane üles.

Karp oli täis kompvekke ja kreeka pähkleid ja õunu ja apelsine ja veel midagi heledat. Siim tõmbas selle millegi heleda välja, nii et kõik muu karbi seest laiali lendas. See oli pontsakas, kangesti armsa tuttava näoga kummielevant.

Siim rõõmustas, viskas elevandi üles, püüdis kinni, surus vastu rinda ja ütles:

„Just niisugust elevanti ma endale tahtsingi, niisugust londiga elevanti.“

„Aga kas sa tead ka, mis ta nimi on?“ küsis isa.

Siim ei teadnud. Siis isa teatas:

„Ta nimi on Londiste.“

„Kas müüja-tädi ütles?“

„Ei, Londiste ise ütles.“

„Aga kuidas ta sai ütelda, kui ta oli karbi sees?“

„Karbi sees saab väga hästi rääkida,“ ütles isa. „Ma näitan sulle kohe.“ Ta pistis pea karpi ja lausus võõra häälega: „Minu nimi on isa. Ma pean nüüd ruttu tööle minema.“

Ta kallistas Siimu ja läks toast välja.

Ema ütles:

„Ma lähen isaga koos linna, viin oma joonised ära ja tulen kohe tagasi. Sina korja seni maiustused kokku, mängi Londistega või puhka veel natuke.“

Ta suudles Siimu ja läks ruttu isale järele.

2.

Siimul oli hea tuba, siia paistis kaks päikest: üks hommikul, teine õhtul. Õhtune päike paistis taevast, hommikune vastasmaja akendest. Mõlema päikese kiired olid roosad ja ronisid mööda seinu. Päikesekiirt ei saa kinni pidada, vajuta kõigest jõust käsi peale, ta ronib ikka edasi. Aga sipelgat saab kinni pidada, kui sõrme peale paned. Ta teeb kōdi küll, aga edasi ei lähe. Päevakoera saab ka kinni pidada. Päevakoer tõmbab enda siis kerra.

Siim lamas mõnusasti voodis, sõi õuna, vahtis roosat päikesekiirt, mis parajasti üle Londiste kõrva li-

bises, ja tonksis naljapärest oma uut mängukaaslast varbaga.

Äkki jäid Siimu hambad imestusest õunasse kinni, sest Londiste kirtsutas lonti, avas oma väikese suu ja ütles pahuralt:

„Miks sa müksid mind jalaga? Kas mina sind müksin?“

Siim hammustas tüki õuna küljest lahti, ja ehkki see polnud sugugi viisakas, ütles täie suuga:

„Sa räägid.“

„Sina ka räägid, aga mina ikka ei müksi sind jalaga,“ vastas Londiste.

„See tuli mul kogemata,“ vabandas Siim ja tõmbas varbad Londiste kõhult eemale. „Kas sa alati räägid?“

„Ei, kui ma vait olen, siis ma ei räägi,“ vastas Londiste.

Siim mõtles veidi aega ja leidis, et Londiste on natukene tema moodi: Siim ka ei rääkinud, kui oli vait. See sarnasus muutis Londiste Siimule veelgi armsamaks ja ta ütles sõbralikult:

„Kas tead, Londiste, mul on täna sünnipäev.“

Londiste raputas pead ja vastas kindlalt:

„Ei ole täna sinu sünnipäev. Täna on minu sünnipäev.“

Siim kohkus, et äkki Londiste võtab tema sünnipäeva ära, ja hüüdis ruttu:

„Ikka on minu sünnipäev!“

„Ei ole, minu sünnipäev on hoopis!“

„Minu! Minule toodi kingitus! Sina oledki minu kingitus!“

„Ei ole. Sind kingiti hoopis minule. Enne mul sind ei olnud, nüüd oled.“

Asi läks tõsiseks, Siim läks ägedaks.

„Ära räägi, kui sa midagi ei tea!“ hüüdis ta. „Minu sünnipäev on!“

Londiste pilgutas kohkunult oma tillukesi silmi ja ütles õnnetu häälega:

„Ära karju minu peale. Mu silmad lähevad siis jämedaks, kui sa minu peale karjud.“

Siim mõistis nüüd, et oli liiale läinud, ja ütles lepitavalt:

„Londiste, teeme nii, et meil mõlemal on täna sünnipäev, eks? Mina sain nelja-aastaseks, kui vanaks sina said?“

„Mina ei saanud üldse vanaks,“ vastas Londiste. „Ma alles täna sündisin, kui sa mu karbist välja võtsid.“

„Aga millal sa siis isale ütlesid, et su nimi on Londiste?“

„Ah, see oli nii ammu. Kui ma alles Limpopo ääres elasin... Limpopo on väga ilus jõgi, aga krokodill, kes Limpopos elab, on väga paha: igäühel, kes teda nuusutama tuleb, napsab ta ninast kinni ja venitab selle jube pikaks.“

„Kuule, Londiste, kui sa alles täna sündisid, kuidas sa said siis Limpopo ääres elada?“

„Seda ma ei tea, sest olen väike ja rumal... ja naljakas ka, sest ma teen vahel nalja. Tänaegi tegin isale nalja, ütlesin, et mu nimi on Londiste, aga minu õige nimi on Vant... Ainult ära sa seda kellelegi ütle.“

„Ei ütle. Minul on ka õige nimi. Minu õige nimi on Immu. Seda ei tea keegi. Ainult ema teab ja mina ise tean... ja Anne teab.“

„Kes on Anne?“

„Anne on ema sõbratar ja iluvõimleja ka, aga ta ei ole tädi, sest ta ei käi veel ülikoolis ja tal ei ole niisugust väikest poega nagu mina.“

„Minul ka ei ole väikest poega,“ ütles Londiste.

„Minul ka ei ole,“ tunnistas Siim... ja just siis tuli talle tore mõte ning ta hüüdis: „Tead, Londiste, teeme nii, et sina oled minu poja!“

„Mhmh,“ oli Londiste kohe nõus. „Ja sina oled minu poja, eks ole!“

„Ei, ei, nii ei saa olla, et mina sinu poja olen, sest mina olen juba isa ja ema poja. Kui sina oled minu poja, siis mina müran sinuga ja loen sulle raamatut ja õpetan sind ja vannitan sind...“

„Mhmh, ja mina õpetan ja vannitan sind.“

„Rumaluke, mind õpetavad ja vannitavad suured inimesed.“

„Aga keda mina õpetan ja vannitan, kas suuri inimesi?“

„Sina ei õpeta kedagi, sina ainult õpid.“

Londiste ei olnud sellega nõus, et peab ainult õppima, aga õpetada kedagi ei saa, see paistis kohe ta londist välja. Ta ütles paluvalt:

„Siim, teeme parem ikka nii, et mina sind ka teinekord natuke õpetan. Mul läks enne meelest ära, et ma olen kangesti tark ka. Ma tean huvitavaid asju, mida sina ei tea, isa ja ema ka ei tea, keegi ei tea, ainult mina üksi tean.“

„Ütle, mis huvitavaid asju sa tead?!“ nõudis Siim, keda huvitasid just huvitavad asjad. Igavad asjad teda üldse ei huvitanud.

Londiste kirtsutas mõtlikult lonti, siis lausus:

„Ma tean palju huvitavaid asju. Aga tead, mis ma sulle nüüd ütlen?“

„Ütle siis ometi!“ hüüdis Siim kannatamatult.

„Need huvitavad asjad ei tule mulle iga kord meelde. Ma tahan küll, et nad tuleksid, aga nad ei tule...“

Siim oli veidi pettunud. Londiste märkas vist seda, sest ta ütles ruttu:

„Aga seda tean ma alati, mis on hea ja mis on paha. Kõige heam on see, kui laps on rõõmus, kõige pahem on see, kui lapsele tehakse ülekohut. Kui keegi minule ülekohut teeb, lähen ma kohe minema. Kui natukene teeb, lähen natukeseks ära, aga kui palju teeb, lähen hoopis minema ega tule enam üldsegi tagasi.“